

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Міністерства культури

України

від 24.04.2019 № 352

ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЕЛЕМЕНТАРНОГО ПІДРІВНЯ ПОЧАТКОВОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ З ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА, КЛАС ТАНЦЮ

I. Загальні положення

Типова освітня програма елементарного підрівня початкової мистецької освіти з хореографічного мистецтва, клас танцю (далі – типова освітня програма) розроблена для елементарного підрівня початкової хореографічної освіти, основною метою здобуття якого є введення учнів у світ мистецтва, виявлення та розвиток їх хореографічних здібностей і талантів, у тому числі, з раннього віку, формування компетентностей (знань, умінь, навичок, розуміння, ставлення), необхідних для творчої самореалізації та можливого вибору професії у сфері хореографічного мистецтва.

Типова освітня програма – це основний документ, який визначає загальний нормативний зміст та основні засади й підходи до організації навчання на елементарному підрівні початкової хореографічної освіти. Програма визначає мету навчання, перелік освітніх компонентів (навчальних дисциплін та контрольних заходів), їх логічну послідовність та обсяг, що забезпечує набуття учнями обов'язкових результатів навчання.

Опанування програми дає можливість застосовувати набуті в процесі навчання компетентності в своєму повсякденному житті, а також, продовжити здобуття початкової хореографічної освіти на базовому (середньому) підрівні початкової мистецької освіти загальношкільного або початкового професійного спрямування.

Типова освітня програма розроблена на виконання статті 21 Закону України «Про освіту», статті 16 Закону України «Про позашкільну освіту», Концепції сучасної мистецької школи, затвердженої наказом Міністерства культури України від 20.12.2017 №1433 та наказу від 16.07.2018 №633 «Про затвердження методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм мистецьких шкіл» для забезпечення освітнього процесу мистецьких шкіл. Типова освітня програма може бути використана іншими закладами освіти або суб'єктами освітньої діяльності, які мають на меті надання учням початкової хореографічної освіти для досягнення ними визначених цією програмою нормативних результатів навчання.

Нормативний зміст початкової мистецької освіти, визначений цією типовою освітньою програмою, є мінімально необхідним для набуття компетентностей початкової хореографічної освіти елементарного підрівня і не

може бути скорочений або зменшений. Нормативний обсяг навчального навантаження на одного/одну учня/ученицю, як загальний, так і за освітніми компонентами, є мінімально необхідним для набуття компетентностей початкової хореографічної освіти елементарного підрівня і не може бути скорочений або зменшений, окрім таких випадків:

зарахування на навчання за типовою освітньою програмою учня/учениці старшого/-ої від 6 (7) років (перший клас початкової загальноосвітньої школи), коли його/її початкові здібності, продемонстровані на вступному прослуховуванні, дозволяють опанувати зміст освітньої програми в швидшому темпі (навчання за скороченою програмою – скорочення року (років) опанування освітньої програми елементарного підрівня). У такому разі частина передбачених стандартною освітньою програмою годин з вивільненого року навчання може бути спрямована на ліквідування «розриву» в знаннях учня/учениці з учнями його/її віку, які опановують стандартну освітню програму, зокрема, з навчальної дисципліни «Слухання музики та музична грамота» (з урахуванням психофізичної готовності учня/учениці до опанування програми в інтенсивному режимі);

зарахування на навчання за типовою освітньою програмою учня/учениці з числа дорослих, коли його/її початкові здібності, продемонстровані на вступному прослуховуванні дозволяють опанувати зміст освітньої програми в швидшому темпі.

Рішення про скорочення нормативного строку здобуття початкової мистецької освіти та обсягу опанування освітньої програми на початковому етапі приймається узгоджено викладачем з фаху, батьками, іншими законними представниками учня/учениці (для учнів шкільного віку) або з самим/самою учнем/ученицею (для дорослих) та педагогічною радою мистецької школи. Скорочення строку опанування освітньої програми та зменшення обсягу годин на вивчення окремих дисциплін для учнів, які потребують звичайного темпу навчання, не допускається.

Мистецька школа в межах своєї автономії здійснює освітній процес за власною освітньою програмою, розробленою з урахуванням або без урахування цієї типової освітньої програми. Власні освітні програми, розроблені мистецькими школами на основі цієї типової освітньої програми, повинні містити передбачені нею нормативний зміст (освітні компоненти), обсяг, компетентності та результати навчання.

Власні освітні програми, розроблені мистецькими школами на основі (з урахуванням) типової освітньої програми з танцю можуть відрізнятися від неї послідовністю викладення навчального матеріалу, обсягом його вивчення в бік збільшення, наявністю додаткових компонентів змісту або використанням оригінальних форм, методів і засобів навчання.

Типова освітня програма може бути частиною наскрізної освітньої програми школи, яка може поєднувати кілька підрівнів початкової хореографічної освіти.

Типова освітня програма визначає види навчальних занять, форми та

засоби поточного і підсумкового контролю та рекомендації щодо їх проведення, а також загальні підходи до оцінювання рівня досягнення учнями обов'язкових результатів навчання. Власна освітня програма мистецької школи з танцю конкретизує зазначені позиції з урахуванням регіональних особливостей та потреб і можливостей учнів. Складником освітньої програми мистецької школи є навчальний план, який складається на весь строк навчання за програмою та містить усі передбачені нею освітні компоненти з можливістю реалізувати варіативність змісту освіти.

Мета типової освітньої програми – узагальнення та систематизація нормативного змісту навчання в логічній послідовності для досягнення учнями визначених нормативних результатів навчання шляхом застосування комплексу музично-педагогічних методів, підходів та інструментів.

Типова освітня програма побудована із врахуванням таких **принципів**:

- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів;
- доступності та практичної спрямованості змісту навчання;
- наступності і перспективності навчання;
- логічної послідовності опанування змісту і достатності обсягу навчання та освітніх компонентів для набуття учнями нормативних результатів навчання;
- надання можливості для адаптації до індивідуальних особливостей, потреб та інтересів учнів.

Мета опанування нормативного змісту програми – формування в учнів початкових теоретичних, теоретико-практичних, практичних, виконавських компетентностей з танцю, виховання естетичного ставлення до хореографічного мистецтва, опанування учнем/ученицею основ хореографічної культури і виконання ним/нею танцювальних елементів та їх образно-комбінованих форм відповідно до віку з належним ступенем емоційної, художньої та пластичної виразності, набуття естетичного досвіду і ціннісних орієнтацій через долучення до кращих зразків національної та світової хореографії та інших видів мистецтва, традицій українського танцювального виконавства, що забезпечується шляхом опанування освітніх компонентів, передбачених типовою освітньою програмою.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- формування знань, розуміння основ хореографії, виховання здатності реагувати та чути викладача, застосовувати напрацьовані професійні фізичні навички у танцювальних комбінаціях і завершених хореографічних творах, вміння працювати в колективі;
- формування творчих здібностей учнів у процесі оволодіння основами мистецтва танцю, сприяння розвитку здатності до творчого самовираження за допомогою здобутих танцювальних навичок і вмінь, заохочення прагнення учня/учениці до навчання і самореалізації засобами хореографічного мистецтва;
- розвиток естетичних почуттів, смаків, емоційно-чуттєвої сфери, виховання емоційно-вольових засад особистості, позитивних якостей характеру, сприяння розвитку творчої особистості та індивідуальних здібностей на основі

зразків національної та світової хореографії;

– формування здатності учня/учениці до концентрації уваги, виконання завдання за допомогою початкових практичних навичок, створення цілісних хореографічних образів із застосуванням уяви і фантазії, у яких поєднуються сприйняття музики, казкові або літературні герої.

Зміст навчання за типовою освітньою програмою базується на запровадженні більш сучасної та ефективної системи навчання мистецтву танцю, дитиноцентризмі (людиноцентризмі), що виявляється в можливості врахування та задоволення індивідуальних потреб кожного учня/учениці в загальному процесі навчання, в набутті теоретичних, теоретико-практичних та виконавських компетентностей в хореографічному мистецтві, створенні умов для професійної художньо-творчої самореалізації, модернізації змісту початкової мистецької освіти і розширення функцій мистецьких шкіл, а також академічних свобод учасників освітнього процесу.

Нормативний строк навчання за типовою освітньою програмою становить 4 роки для учнів, які розпочали навчання у 6-7 років (перший клас початкової загальноосвітньої школи). Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочати здобуття початкової мистецької освіти цього ж навчального року за бажанням батьків (інших законних представників).

Основною формою здобуття початкової мистецької освіти за цією типовою освітньою програмою є очна форма.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за типовою освітньою програмою. Розпочати навчання за типовою освітньою програмою початкової мистецької освіти на елементарному підрівні з танцю може особа будь-якого віку, яка при вступі демонструє виконання маршу по колу, повторює за екзаменатором нескладний ритм, демонструє фізичні дані. Власною освітньою програмою мистецької школи з танцю можуть конкретизуватися ці або визначатися інші вимоги до вступників.

Загальний мінімальний нормативний обсяг навчального навантаження на одного/одну учня/ученицю на весь строк навчання на елементарному підрівні (4 роки) в класах інструментальної музики становить 980 годин з розрахунку 35 навчальних тижнів на рік:

Роки навчання	Середня кількість навчальних годин на тиждень	Кількість годин протягом навчального року (з розрахунку на 35 годин на тиждень)
на 1 та 2-му роках навчання	6	420
на 3 та 4-му роках навчання	8	560

Загальний обсяг навчального навантаження на одного/-у учня/ученицю на весь строк навчання за освітньою програмою(4 роки) за стандартом		980
---	--	-----

Основною формою організації освітнього процесу за типовою освітньою програмою є урок – індивідуальний або груповий.

У межах уроку або в позаурочний час рекомендовано використовувати інтерактивні форми і методи навчання – мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, екскурсії, віртуальні подорожі, квести, перегляд (наживо чи в запису) вистав, хореографічних постановок, концертів тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть бути уточнені та розширені у змісті окремих навчальних дисциплін та не повинні бути перешкодою до виконання вимог типової освітньої програми. Форми і методи навчання викладач обирає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас набуття учнями компетентностей, визначених навчальними програмами з окремих навчальних дисциплін.

Наповнюваність груп для проведення групових занять з навчальних дисциплін становить:

«Танець» – 12-15 учнів;

«Слухання музики та музична грамота» – 8-10 учнів;

«Бесіди про мистецтво» – 12-15 учнів;

Дисципліни варіативного складника:

«Грим» – 12-15 учнів

«Постановка танців», «Постановка концертних номерів», «Хореографічні ансамблі малих форм» – відповідно до складу від 2 осіб до 12 учнів.

У разі неможливості сформувати групу у зв'язку з недостатністю або перевищенням відносно зазначених нормативів контингенту учнів, допускається відхилення кількості учнів у групах у той чи інший бік не більше як на 20 %. У разі значного перевищення контингенту (понад 20 %) поділ на групи загальної кількості учнів відповідного року навчання здійснюється відповідно до менших значень.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюються на основі систематичного відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. Мета контролю полягає у пошуку ефективних шляхів досягнення навчальних результатів кожного/кожної учня/учениці. При оцінюванні особистих досягнень учнів шкільного віку **заборонено** порівнювати їх з досягненнями інших учнів. Виставлення оцінок у балах учням шкільного віку на першому або другому роках навчання не передбачено.

Упродовж навчання на елементарному підрівні початкової мистецької освіти учні шкільного віку за сприяння викладачів опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях.

уміннях, навичках, розумінні, ставленні та їх корекції.

Завдання оцінювання на елементарному підрівні початкової мистецької освіти – розкрити потенціал кожного/кожної учня/учениці, підтримувати та надихати його/її до подальшого навчання хореографії. Вимоги до очікуваних результатів навчання та компетентностей учнів використовуються для організації постійного спостереження за навчальним поступом. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється не за одиничні завдання, а за прогрес у опануванні дисципліни в цілому. Досягнення учня/учениці оцінюються відносно його/її навчального прогресу, а не за результатами порівняння його/її досягнень, складності опанованого репертуару тощо з досягненнями іншого/іншої учня/учениці.

Для оцінювання рівня навчальних досягнень учнів (нормативних результатів навчання) застосовуються форми поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль відбувається протягом навчального року за підсумками роботи під час навчальних занять у формі опитувань або прослуховувань (модульних та семестрових). Поточний контроль здійснюється з метою оперативного моніторингу результативності навчання учня/учениці та коригування педагогічних прийомів і методів, що застосовує до нього/неї викладач.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню кожного року навчання у формі річного комплексного контрольного заходу, який включає результати навчання за всіма компонентами, передбаченими освітньою програмою, в межах визначених навчальними програмами дисциплін обов'язкових результатів навчання.

Наприкінці четвертого року навчання проводиться підсумковий контроль за освітніми компонентами:

1. «Танець» – у формі концертного виступу-іспиту.
2. «Слухання музики та музична грамота» і «Бесіди про мистецтво» – у формі комплексного іспиту-співбесіди з виконанням творчого завдання.

За результатами підсумкового контролю на четвертому році навчання у разі демонстрування учнем/ученицею результатів навчання, передбачених

власною освітньою програмою мистецької школи, йому/їй видається свідоцтво про початкову мистецьку освіту елементарного підрівня. Якщо власною освітньою програмою мистецької школи з танцю встановлені вищі, ніж нормативні, результати навчання (у разі збільшення кількості годин на вивчення окремих дисциплін), випускний отримує свідоцтво за результатами виконання всіх вимог цієї освітньої програми.

Для оцінювання міри досягнення учнями результатів навчання елементарного підрівня початкової мистецької освіти застосовується:

вербальне (формувальне) оцінювання, яке передбачає діагностику досягнутих результатів та надання вербальної (усної та письмової) характеристики;

бальне оцінювання, яке передбачає виставлення балів (оцінок) у

цифровому (числовому) виразі.

Бальне оцінювання для учнів шкільного віку на першому і другому роках навчання не застосовується.

Бальне оцінювання передбачає поділ досягнутих результатів на 4 рівня:

1. Початковий (1-3 бали)
2. Середній (4-6 бали)
3. Достатній (7-9 балів)
4. Високий (10-12 балів).

Форми, види, зміст та строки проведення поточного та підсумкового контролю навчальних досягнень учнів конкретизуються в типових та робочих навчальних програмах дисциплін.

Оцінювання на четвертому році навчання передбачає зіставлення навчальних досягнень учнів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними власною освітньою програмою мистецької школи та навчальними програмами дисциплін.

Учні, які в повному обсязі виконали вимоги до результатів навчання, визначених власною освітньою програмою мистецької школи можуть бути рекомендованими до навчання на наступному підрівні за загально-мистецьким або початковим професійним спрямуванням.

Для забезпечення навчальних результатів учнів за освітньою програмою мистецької школи комплектуються необхідними **обов'язковими засобами, навчальним обладнанням та іншими ресурсами** відповідно до профілю та напряму роботи за нормативами згідно з Нормативами матеріально-технічного забезпечення мистецьких шкіл, затверджених наказом Міністерства культури України від 19.06.2014 № 475 (зі змінами). Цей перелік може бути доповнений залежно від потреб мистецької школи.

II. Нормативні результати та зміст (цілі) навчання

Опанування нормативного змісту навчання за типовою освітньою програмою передбачає досягнення таких обов'язкових результатів навчання:

Вид компетентності	Зміст (цілі) навчання	Очікувані результати навчання
1. Загальна інтегрована компетентність	Самостійне опанування нескладних танцювальних рухів. Об'єктивне самооцінювання. Здатність до подальшого навчання хореографії та танцювальних практик.	Здатний самостійно опанувати нескладні танцювальні рухи. Об'єктивно оцінює результати своєї навчальної діяльності. З розумінням ставиться до зауважень стосовно його/її навчання. Використовує для самоосвіти різні джерела інформації (наприклад, самостійно переглядає балетні вистави і концертні номери

		<p>відомих національних і світових хореографічних колективів).</p> <p>Готовий до продовження навчання за фахом за освітньою програмою з хореографічного мистецтва базового (середнього) підрівня початкової мистецької освіти загальношкільного або початкового професійного спрямування.</p>
2. Мистецько-теоретична компетентність	<p>Знання та розуміння поняття «мистецтво», видів та жанрів мистецтв, основних естетичних категорій, різновидів творів мистецтва. Знання і здатність до розуміння проявів культурного розмаїття. Здатність до спілкування на теми мистецтва державною мовою.</p>	<p>Демонструє розуміння, поняття «мистецтво», основних естетичних категорій. Висловлює особисте ставлення до творів мистецтва та пояснює його. Називає види мистецтв та жанри мистецьких творів у межах навчальної програми. Виявляє розуміння культурного розмаїття та розпізнає в межах навчальної програми твори мистецтва різних народів. Проявляє любов до українського мистецтва. Спілкується в групі, колективі, з викладачем державною мовою.</p>
3. Теоретико-практична компетентність у сфері музичного та хореографічного мистецтв	<p>Основи музичної грамоти, елементи побудови музичних творів, засоби музичної виразності, основні метроритмічні формули. Музичні жанри та стилі. Загальні закономірності музичної мови. Види танців, їх характерні риси. Базові танцювальні терміни та елементи танцю. Назви та ролі частин людського тіла в танці.</p>	<p>Демонструє знання музичної грамоти, основних елементів музичної мови (мотив, фраза, речення, період). Визначає загальний характер і лад твору. Називає та розпізнає музичні інструменти та їх тембри. Орієнтується в основних музичних жанрах і засобах музичної виразності, аналізує музичний твір, призначений для супроводу танцю. Підбирає по слуху знайомі мелодії українських народних пісень. Грає на шумових інструментах, «читати» по партитурах шумового оркестру. Називає та розрізняє види танців (класичний танець, народно-</p>

		<p>сценічний, бальний танець). Знає та розуміє елементи партерного уроку, екзерсису класичного та народно-сценічного танцю. Називає засоби виразності хореографії (рухи, жести, міміка, музика, костюм), музичної виразності (темп, динаміка, метр). Розуміє та використовує в навчанні професійну музичну та хореографічну термінологію державною мовою відповідно до програми.</p>
4. Виконавські компетентності	<p>Елементами класичного та народно-сценічного танцю. Базові елементи техніки танцю. Танцювальні рухи. Ритмопластика. Втілення хореографічного образу із застосуванням уяви та фантазії. Поєднання танцю та музики.</p>	<p>Виконує основні елементи класичного танцю (позиції ніг і рук, екзерсис біля станка і на середині зали, стрибки). Виконує поставлені викладачем етюди. Відтворює програмні танцювальні рухи, демонструє ритмічність, емоційність та точність. Демонструє володіння базовими елементами техніки танцю та орієнтується у сценічному просторі в межах, передбачених навчальною програмою. Грамотно, з дотриманням безпеки для здоров'я, відтворює програмні танцювальні рухи. Відчуває та відтворює характер музики під час виконання танцювальних рухів та етюдів.</p>
5. Компетентність колективної взаємодії в мистецтві танцю	<p>Колективне виконання танцювальних рухів (в ансамблі/групі). Роль танцівника в завершеності колективного хореографічного номера. Взаємодія з іншими учасниками</p>	<p>Розуміє свою роль в завершеності колективного хореографічного номера, узгоджує свої дії в колективі при виконанні танцювальних елементів. Демонструє вміння координувати власні виконавські дії з іншими учасниками колективу під час виконання хореографічного твору в групі, сприяє створенню</p>

	хореографічного колективу під час виконання хореографічної колективної постановки. Створення колективного художнього образу.	колективного художнього образу. Демонструє розуміння ансамблевого виконавства та ролі кожного учасника колективу в досягненні спільного результату.
б. Компетентність з публічного мистецького виступу	Культура публічного танцювального виступу. Готовність до виступу перед аудиторією. Охайний зовнішній вигляд.	Під час публічного виступу має гарний (охайний) зовнішній сценічний вигляд. Вміє налаштуватись, проявляє сміливість, акторську майстерність та готовність виступати перед аудиторією, використовуючи свою підготовку. Виступає з настроєм і задоволенням.

Конкретні очікувані результати навчання учнів, які відображають набуття ними компетентностей, визначаються навчальними програмами дисциплін.

III. Перелік освітніх компонентів: нормативний зміст освіти.

Нормативний зміст типової освітньої програми елементарного підрівня з танцю складається з інваріантного та варіативного складників, які є однаково обов'язковими для включення до програми навчання учня/учениці і становлять єдиний комплекс освітніх компонентів, опанування яких забезпечує досягнення нормативних результатів навчання. Власна освітня програма мистецької школи з танцю, у якій вилучено будь-який з визначених нижче освітніх компонентів або скорочено обсяг навчального навантаження, передбаченого для їх опанування, визнається такою, що не відповідає типовій освітній програмі (стандарту).

Інваріантний складник змісту початкової освіти елементарного підрівня – це мінімальний нормативний складник, який не може бути меншим встановленого обсягу і повинен охоплювати весь спектр освітніх компонентів, визначених типовою освітньою програмою.

Варіативний складник спрямований на забезпечення індивідуального підходу, в т. ч. індивідуального темпу здобуття освіти, поглиблення фахових компетентностей, забезпечення права вибору освітніх компонентів відповідно до інтересів та потреб учня/учениці та використовується для:

- запровадження факультативів, навчальних дисциплін за вибором, що розширюють компетентності за обраним учнем/ученицею фахом, або з інших видів мистецтва. У такому випадку зміст варіативного складника формується з навчальних дисциплін, факультативів, видів діяльності за вибором учня/учениці та викладача, враховуючи можливості відповідної мистецької школи;

- підсилення навчальних дисциплін інваріантного складника;
- репетицій, підготовки до конкурсів, інших публічних виступів, створення концертних програм тощо.

Розподіл годин варіативного складника здійснюється щороку педагогічною радою мистецької школи і відображається в робочому навчальному плані. Рішення про такий розподіл приймається з урахуванням профільного спрямування, кадрового забезпечення, матеріально-технічної бази школи, а також бажання учнів.

Варіативність змісту початкової хореографічної освіти елементарного підрівня реалізується також через запровадження в навчальних програмах дисциплін резервного часу, що створює простір для забезпечення умов щодо здобуття сучасної, доступної та якісної освіти відповідно до вимог суспільства, запитів особистості з урахуванням психофізичного розвитку учня/учениці та допустимого навантаження для різних вікових категорій.

Для елементарного підрівня початкової хореографічної освіти є обов'язковими такі освітні компоненти:

Назва освітнього компонента	Мінімальний обсяг навчального навантаження на одного учня/учениця, годин (кількість годин на тиждень)
<i>Інваріантний складник</i>	
Танець (ритмопластика, класичний танець, народно-сценічний танець), усього	630
Бесіди про мистецтво (на 3 та 4-му роках навчання), усього	70
Слухання музики та музична грамота, усього	140
<i>Варіативна складник, усього</i>	140
Загальний обсяг навчального навантаження на одного учня/учениці на весь строк навчання за освітньою програмою (4 роки) за стандартом, усього	980
на 1 та 2-му роках навчання	420 (6)
на 3 та 4-му роках навчання	560 (8)

* Установлена кількість навчальних годин розрахована на кожного учня/ученицю, який/яка навчається за освітньою програмою і становить мінімальний обсяг, необхідний для опанування змісту освіти, визначеного типовою освітньою програмою, зменшення якого не допускається.

Кількість годин навчального навантаження, визначених власною освітньою програмою мистецької школи з танцю, є основою для розрахунку концертмейстерських годин, які плануються згідно з потребами освітнього процесу для уроків з навчальних дисциплін «Танець» інших навчальних

дисциплін та форм роботи, передбачених варіативним складником.

Кількість концертмейстерських годин для забезпечення освітнього процесу визначається з розрахунку:

не більше 100 % годин аудиторних індивідуальних занять (уроків), передбачених робочим навчальним планом (на кожного/кожну учня/ученицю) та у випадках, передбачених навчальною програмою;

не більше 100 % годин аудиторних групових занять (уроків), передбачених робочим навчальним планом (на кожну групу учнів);

не більше 100 % годин, передбачених для зведених репетицій;

не більше 100 % годин, передбачених для вивчення навчальних дисциплін варіативного складника: музичний інструмент (окрім фортепіано, арфа, синтезатор, бандура, баян, акордеон, гітара), ритміка, постановка хореографічних номерів, хореографічний ансамбль тощо.

Планування та організація освітнього процесу.

Нормативний зміст типової освітньої програми з танцю конкретизується в навчальному плані, який деталізує зміст і структуру освітнього процесу.

У навчальному плані зазначаються дисципліни, викладання яких потребує супроводу концертмейстера та зазначаються особливості розрахунку навчального навантаження.

На основі навчального плану мистецькі школи складають на кожен навчальний рік робочий навчальний план, який є підставою для розрахунку кількості педагогічних (викладацьких та концертмейстерських) годин і ставок, необхідних для виконання типової освітньої програми. Логічна послідовність вивчення та конкретний зміст освітніх компонентів розкривається у навчальних програмах відповідних навчальних дисциплін.

Повноцінність початкової хореографічної освіти елементарного підрівня забезпечується реалізацією нормативного змісту та обсягу навчального навантаження, передбаченого цією типовою освітньою програмою.

Планування та організація освітнього процесу за навчальним планом має працювати на створення максимально сприятливого середовища для учнів з урахуванням їх віку, рівня психофізіологічного розвитку та з дотриманням санітарних норм.

При складенні розкладу занять (уроків) для учнів з числа дітей 6-7 років або осіб з особливими освітніми потребами рекомендується рівномірно розподіляти навчальне навантаження кожного учня протягом тижня.

Навчальна дисципліна «Бесіди про мистецтво» є загальною інтегрованою дисципліною і поділ на групи для її вивчення може відбуватися без урахування фаху учня/учениці.

Рекомендації щодо планування вивчення навчальних дисциплін в межах варіативного складника.

Розподіл годин, передбачених для реалізації варіативного складника типової освітньої програми на першому та другому роках навчання здійснюється залежно від поставлених викладачем педагогічних цілей та підходів мистецької школи щодо організації освітнього процесу в наступний спосіб:

1) Запровадження факультативів, навчальних дисциплін за вибором, що розширюють компетентності за обраним учнем/ученицею фахом, або з інших видів мистецтва. Зокрема, рекомендованими факультативами, навчальними дисциплінами за вибором, враховуючи можливості відповідної мистецької школи, є: постановка танців, грим, інші види танцю, гімнастика, акробатика, постановка концертних номерів, хореографічні ансамблі малих форм, образотворче (станкове та декоративне) мистецтво, дизайн (за видами), театральне-декораційне мистецтво, виготовлення ляльок, музичний інструмент, спів (хоровий), інтегровані дисципліни з музичного мистецтва, театального мистецтва тощо.

2) Планування годин (щотижнево або сукупно раз на місяць чи на півроку) на проведення репетицій, підготовки до конкурсів, інших публічних виступів, створення концертних програм, танцювальних номерів тощо.

При розподілі обсягу навчального навантаження на цілі, зазначені в цьому пункті, необхідно враховувати, що загальний відведений обсяг може бути теж поділений на частини за видами діяльності.

Увесь перерозподіл годин фіксується в робочому навчальному плані, який щорічно затверджується директором мистецької школи. Для цього всі навчальні дисципліни варіативного складника конкретизуються в лівому стовпці «Навчальні дисципліни» з визначенням відповідної кількості годин на їх вивчення. Якщо певний обсяг навчального навантаження спрямовується на репетиції, підготовку до виступів, конкурсів, постановку танців тощо і планується сукупно (раз на місяць чи на півроку), то цей обсяг вказується в крайньому правому стовпці навчального плану «Усього годин».

IV. Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості елементарного підрівня початкової мистецької освіти.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти початкової мистецької освіти елементарного підрівня передбачають у мистецьких школах здійснення таких процедур і заходів:

- удосконалення освітньої діяльності, що сприяє зростанню позитивного іміджу школи;
- оновлення методичної бази освітньої діяльності шляхом здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, у тому числі наскрізних, навчальних програм дисциплін, критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів, засобів оцінювання та методів демонстрування результатів навчання, навчально-методичних матеріалів, бібліотечних фондів мистецької школи;
- контроль за виконанням навчальних планів власної освітньої програми мистецької школи, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх удосконалення;
- щорічне оцінювання освітнього процесу за кожною навчальною дисципліною учнями, їхніми батьками або іншими законними представниками за результатами добровільного опитування;

- збереження, а при можливості, збільшення контингенту учнів;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів та інформаційних систем для ефективного управління та організації освітнього процесу за освітньою програмою;
- забезпечення публічного висвітлення інформації про освітню діяльність мистецької школи;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища мистецької школи (контроль та поточне коригування взаємодії викладача й учня в організації і забезпеченні освітнього процесу);
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у навчально-методичних, наукових працях працівників мистецьких шкіл та учнів;
- інших процедур і заходів.

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості початкової мистецької освіти складаються з наступних компонентів:

Кадрове забезпечення освітньої діяльності. В основу формування системи підбору педагогічних кадрів у мистецьких школах покладено наступні критерії: професіоналізм, відповідна фахова освіта, наявність педагогічних та творчих здібностей, внутрішня потреба до вдосконалення своєї фахової компетентності, високі моральні якості та професійна етика.

Посаду викладача, концертмейстера може обіймати особа, яка має фахову передвищу (середню спеціальну) музичну освіту або вищу музичну освіту, належний рівень професійної підготовки, відповідну педагогічну кваліфікацію, яка здатна забезпечити результативність та якість своєї роботи, фізичний та психічний стан здоров'я якої дозволяє виконувати професійні обов'язки в закладі.

Навчально-методичне забезпечення. Наявність комплексу методичних матеріалів, необхідних для провадження освітнього процесу: освітньої (освітніх) програми (програм), навчального плану, робочих навчальних планів, навчальних програм, робочих навчальних програм викладачів, репертуарних списків, тощо, які відповідають змісту освітньої програми, підручників, навчальних, навчально-методичних посібників, авторських методичних розробок, методичних рекомендацій, індивідуальних завдань, збірників ситуаційних завдань (кейсів), комп'ютерних презентацій, ілюстративних матеріалів, фоно- та відеохрестоматій, довідкової та іншої навчальної літератури відповідно до змісту навчальних програм, комплексів для проведення контрольних заходів (для теоретичних дисциплін) та методик і критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів.

Матеріально-технічне забезпечення. Наявність відповідних приміщень (навчального корпусу) для провадження освітнього процесу з необхідним набором основних технічних засобів, музичних інструментів, обладнаних класів (аудиторій) для колективного музикування, приміщень для педагогічних працівників, службових та допоміжних приміщень, які забезпечені навчальними та офісними меблями, комп'ютерною технікою, музичними інструментами,

обладнанням та програмним забезпеченням, використання яких передбачають навчальні дисципліни, а також підсобні (санітарно-побутові) приміщення та засоби.

Якість проведення навчальних занять. Здійснення моніторингу навчально-методичного рівня проведення викладачем навчальних занять, аналіз ефективності використання існуючих та впровадження в освітній процес різноманітних сучасних художньо-педагогічних методів, підходів та інструментів.

Виконання норм законодавства щодо ведення освітнього процесу державною мовою. Упровадження в межах своїх повноважень виконання актів законодавства щодо всебічного розвитку та функціонування української мови як державної під час освітнього процесу, забезпечення ведення документації, оформлення наочності, організації та проведення творчих заходів, урочистостей, оформлення класів написами державною мовою у мистецьких школах.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) – безперервне відстеження результатів навчання учнів, їх прогнозування та коригування на їх основі педагогічних методів і прийомів для засвоєння учнями компетентностей, необхідних для досягнення навчальної мети.

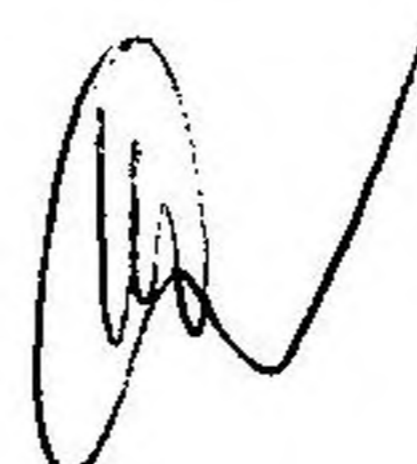
Моніторингові дослідження навчальних досягнень учнів на шкільному рівні проводяться шляхом поточного та підсумкового контролю якості засвоєння знань, рекомендаціями щодо їх проведення та передбачають збирання первинних даних, аналіз і оцінку досягнень учнями результатів навчання (компетентностей), формування і ведення бази даних, завдань, тестів, виступів, іншого інструментарію для оцінки якості освітньої діяльності мистецьких шкіл та (або) якості початкової мистецької освіти та визначення якості та ефективності роботи педагогічних працівників.

Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової мистецької освіти елементарного підрівня, вчасно приймати необхідні педагогічні рішення стосовно опанування нормативного змісту та підвищення якості надання освітніх послуг мистецькою школою.

Моніторинг відвідування учнями навчальних занять, передбачених навчальним планом та завершення повного курсу навчання – система заходів контролю за відвідуванням учнями навчальних занять, виконанням навчальних планів та освітньої програми початкової мистецької освіти елементарного підрівня із застосуванням різноманітних методів і форм підвищення мотивації учнів до навчання, що проводиться з метою забезпечення конституційного права громадян на здобуття та завершення повного курсу навчання в мистецькій школі.

Мистецькі школи оприлюднюють свою освітню програму та навчальний план на власному веб-сайті (у разі його відсутності – на веб-сайті їх засновників або органів управління).

Генеральний директор
Директорату мистецької освіти

Т. КОЛОС